

MIKROCOP d.o.o.
Gregorčičeva 9a
1000 Ljubljana

PRAVILNIK O VARNOSTI IN ZDRAVJU PRI DELU

MIKROCOP d.o.o.

V Ljubljani, december 2000

Na podlagi Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Ur. list RS, št. 56/99) in v skladu z določili Splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo je direktor MIKROCOP d.o.o. dne 1.12.2000 sprejel

PRAVILNIK O VARNOSTI IN ZDRAVJU PRI DELU

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Varnost in zdravje pri delu v družbi MIKROCOP d.o.o. (v nadaljnjem besedilu: družba), izvajajo delavci družbe po določilih tega Pravilnika in sklepov pristojnih organov v skladu z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu, predpisov, izdanih na njegovi podlagi in drugih predpisov.

2. člen

Družba ureja s tem Pravilnikom v skladu s predpisi o varnosti in zdravju pri delu :

- določitev in izvajanje varstvenih ukrepov in normativov,
- poučevanje in preizkus znanja varnosti in zdravja pri delu, organizacijo, pooblastila in delovno področje službe za varstvo pri delu,
 - notranjo kontrolo nad izvajanjem predpisov o varnosti in zdravju pri delu,
 - pravice in obveznosti delavcev in družbe s področja varnosti in zdravja pri delu ter način uveljavljanja teh pravic,
 - pravice in odgovornosti odgovornih oseb v zvezi z izvajanjem in zagotavljanjem varnosti in zdravja pri delu,
 - na katerih delovnih mestih in katera sredstva in opremo za osebno varstvo pri delu ter delovna sredstva uporabljajo delavci ter rok trajanja teh sredstev,
 - evidenco in obveščanje s področja varnosti in zdravja pri delu,
 - druge zadeve s področja varnosti in zdravja pri delu, ki izhajajo iz predpisov o varnosti in zdravja pri delu.

3. člen

Družba organizira in izvaja varnost in zdravje pri delu v skladu s predpisi o varnosti in zdravju pri delu na tak način, da ustvarjajo in zagotavljajo varno delovno okolje in delovne ter življenjske razmere delavcev.

4. člen

Pravice in obveznosti do varnosti in zdravja pri delu po tem Pravilniku imajo vsi delavci, ki so v delovnem razmerju v družbi ter osebe, ki v družbi opravljajo kakršnokoli delo.

2. VARSTVENI UKREPI IN NORMATIVI TER NJIHOVO IZVAJANJE

2.1 DOLOČITEV IN IZVAJANJE VARSTVENIH UKREPOV IN NORMATIVOV

5. člen

Skladno s predpisi o varnosti in zdravju pri delu se določajo varstveni ukrepi in normativi, s katerimi se določajo način in sredstva za odkrivanje, preprečevanje in odstranjevanje vzrokov, ki lahko privedejo do telesnih poškodb, poklicnih obolenj in drugih škodljivih posledic za zdravje in življenje delavca.

6. člen

Varstvene ukrepe in normative je potrebno dopolnjevati v skladu s predpisi o varnosti in zdravju pri delu ter v skladu z izpopolnjevanjem in spreminjanjem delovnega in tehnološkega procesa, kakor tudi v skladu s spremembami delovnih razmer, ki nastajajo z uvajanjem nove delovne opreme tehnoloških postopkov.

7. člen

Družba in delavci morajo izvajati predpisane varstvene ukrepe in normative.

8. člen

Za opravljanje del na skupnem delovišču, kjer delajo delavci družbe hkrati z delavci ene ali več drugih družb, sklene direktor oziroma od njega pooblaščen oseba pisni dogovor, s katerim se določijo skupni varstveni ukrepi, skupna organizacija varnosti in zdravja pri delu, medsebojne pravice in obveznosti delavcev ter odgovorna oseba in njena pooblastila za izvajanje in zagotavljanje usklajenega skupne varnosti in zdravja pri takem delu.

9. člen

Varstveni ukrepi in normativi so po vsebini splošni in posebni.

2.2. SPLOŠNI VARSTVENI UKREPI IN NORMATIVI

10. člen

Splošni varstveni ukrepi in normativi se nanašajo predvsem na:

- gradbene objekte in delovne prostore,
- delovno opremo,
- periodične preiskave,
- roke pregledov delovnih prostorov (ekološke meritve),
- roke pregledov delovne opreme,
- roke pregledov elektroinstalacij in strelovodnih naprav,
- gibanje delavcev pri delu in notranji transport,
- nevarne in škodljive snovi,
- nevarnosti pri delu z električnim tokom,
- sredstva in oprema za osebno varstvo,
- vzgojo in izobraževanje delavcev za varno delo,
- zdravstveno varstvo,
- organizacijo prve pomoči in
- poškodbe pri delu in poklicna obolenja.

2.3. POSEBNI VARSTVENI UKREPI IN NORMATIVI

11. člen

Posebne varstvene ukrepe in normative družba določi v aktu o sistemizaciji delovnih mest, za delovna mesta kjer je večja nevarnost poškodb ali večja nevarnost za zdravje delavcev, če ni možno zagotoviti varnega dela samo s splošnimi ukrepi in normativi.

Družba določi posebne varstvene ukrepe in normative iz prvega odstavka te točke, če niso določeni z izvršilnimi predpisi.

Za delo oziroma naloge, kjer obstaja povečana nevarnost za poškodbe in zdravstvene okvare, se štejejo tista dela, na katerih se pojavljajo naslednji pogoji:

- pri delu delujejo na zdravstveno stanje in delovno zmožnost delavca škodljivi vplivi, ki jih ni mogoče izključiti s tehničnimi in varstvenimi ukrepi in normativi,
- delavci opravljajo svoje delo v okviru škodljivih vplivov v nepretrganem delovnem procesu,

- delavci, ki delajo na takih delih in nalogah, morajo imeti veljaven preizkus znanja iz področja varnosti in zdravja pri delu in opravljen poseben zdravniški pregled, ki se opravlja v rokih, določenih v sistematizaciji delovnih mest,
- v sistematizaciji delovnih mest je treba opredeliti dela in naloge ter pogoje glede starosti,
- zdravstvenih in psihofizičnih sposobnosti ter strokovne usposobljenosti delavcev, ki bodo ta dela in naloge opravljali.

2.4. SREDSTVA IN OPREMA ZA OSEBNO VARSTVO PRI DELU TER ROK TRAJANJA TEH SREDSTEV

12. člen

Družba mora skrbeti, da so delavcem, ki so v delovnem razmerju ali kako drugače delajo v družbi vedno na razpolago sredstva in oprema za osebno varstvo pri delu, (v nadaljnjem besedilu: zaščitna sredstva), ki ustrezajo veljavnim predpisom o varnosti in zdravja pri delu in veljavnim standardom.

13. člen

Zaščitna sredstva morajo delavci uporabljati, kadar ni mogoče drugače odvrniti nevarnosti ali škodljivosti, ki so jim izpostavljeni pri delu, oziroma preprečiti nenadno in občasno nevarnost poškodbe.

14. člen

Pravico in dolžnost uporabljati zaščitna sredstva pridobi delavec z razporeditvijo na delovno mesto.

Neposredni vodja del je dolžan skrbeti, da so delavci preskrbljeni z zaščitnimi sredstvi in da jih uporabljajo.

15. člen

Delovno mesto, sredstva in oprema ter minimalni rok trajanja posamezne opreme in zaščitnega sredstva je opredeljeno v posebnem seznamu, ki je priloga tega Pravilnika in je njegov sestavni del.

16. člen

Zaščitna sredstva dodeli delavcu pred razporeditvijo na delovno mesto **neposredni vodja**, delavec pa jih prevzame v tehnični službi.

17. člen

Evidenco o izdanih zaščitnih sredstvih posameznim delavcem z rokom njihovega trajanja vodi delavec naveden v 16. členu.

18. člen

Zaščitna sredstva so tudi po dodelitvi delavcu v lasti družbe.

Dodeljena zaščitna sredstva morajo delavci uporabljati pri delu tako, kot je to predpisano za uporabo zaščitnega sredstva s tem Pravilnikom ali navodili proizvajalca zaščitnega sredstva.

19. člen

Delavcem je prepovedano nositi in uporabljati zaščitna sredstva in opremo izven dela v družbi, temveč jo morajo po končanem delu odložiti v za to namenjen prostor.

20. člen

Delavci, ki uporabljajo zaščitna sredstva, jih morajo vzdrževati v brezhibnem stanju, z njimi ravnati pazljivo in jih ne smejo zamenjevati z drugimi delavci.

21. člen

Poškodovano, strgano ali neuporabno zaščitno sredstvo in opremo, ki je ni mogoče popraviti, je treba odpisati in odstraniti. Vzrok za predčasen odpis zapisniško ugotovi neposredni vodja.

Ko poškodovano, strgano ali neuporabno zaščitno sredstvo in opremo delavec vrne, dobi novo.

22. člen

Vsakega delavca mora neposredni vodja seznaniti z uporabo, hranjenjem, vzdrževanjem in rokom trajanja osebnih zaščitnih sredstev.

Vsa dotrajana zaščitna sredstva morajo delavci vrniti ekonomatu kjer so jih prevzeli.

23. člen

Če se zaščitno sredstvo izrabi ali uniči pred določenim rokom, o izjemni nadomestitvi z novim odloči vodja oddelka, za sredstvo večje vrednosti pa na predlog vodje oddelka direktor družbe ali direktor sektorja v družbi ali od njega pooblaščen oseba.

24. člen

Delavec je odgovoren za namerno poškodovanje oz. malomarno ravnanje ali izgubo sredstev in opreme za osebno varstvo pri delu.

25. člen

Delavec, kateremu je delovno razmerje v družbi prenehalo, mora osebno zaščitno sredstvo in opremo družbi vrniti, oziroma povrniti nastalo škodo, če je osebno zaščitno sredstvo poškodoval namenoma ali iz hude malomarnosti oz. ga izgubil.

2.5. DELOVNA OBLAČILA

26. člen

Delavci, ki delajo na delovnih mestih, za katere je tako določeno v tem pravilniku, so upravičeni do delovnih oblačil.

Delovna mesta, na katerih se uporabljajo zaščitna sredstva so v prilogi tega Pravilnika.

3. PRAVICE IN OBVEZNOSTI DRUŽBE TER DELAVCEV

3.1 PRAVICE IN OBVEZNOSTI DRUŽBE

27. člen

Družba ima v zvezi z izvajanjem in zagotavljanjem varnosti in zdravja pri delu pravice in obveznosti, ki izhajajo iz predpisov o varnosti in zdravja pri delu oz. so določene s tem Pravilnikom.

28. člen

Družba sme uporabljati samo takšne objekte, delovne prostore, delovne priprave in naprave ter dajati v uporabo samo takšna sredstva in opremo za osebno varstvo pri delu, ki ustrezajo predpisom o varnosti in zdravja pri delu in zagotavljajo delavcem varno delo.

3.2 PRAVICE IN OBVEZNOSTI DELAVCEV

29. člen

Delavec ima v zvezi z varnostjo in zdravjem pri delu zlasti naslednje pravice:

- da uporablja napravo, sredstva in opremo za osebno varnost pri delu,
- da ga neposredni vodja ob razporeditvi na delovno mesto pa tudi med delom, če se delovne razmere spremenijo, pouči o nevarnostih, ki pri delu pretijo njegovemu zdravju oziroma življenju, o najprimernejšem načinu dela, ki mu zagotavlja varnost pri delu, o varstvenih ukrepih, ki jih mora upoštevati in o okoliščinah, ki take ukrepe narekujejo,
- da ga oseba, ki ga pri delu neposredno vodi ali nadzoruje, poučuje in vzgaja oziroma mu omogoča izpopolnjevanje znanja s področja varnosti in zdravja pri delu,
- da odkloni delo na delovnem mestu, če grozi neposredna nevarnost njegovemu življenju ali zdravju, ker niso izvedeni varstveni ukrepi, in to toliko časa, dokler se ustrezni varstveni ukrepi ne izvedejo,
- do prve pomoči in reševanja ob poškodbi pri delu.

30. člen

Delavec ima v zvezi z varnostjo in zdravjem pri delu zlasti naslednje obveznosti:

- svoje delo mora opravljati oziroma voditi in organizirati tako pazljivo, da prispeva k varovanju svojega življenja in zdravja ter življenja in zdravja drugih delavcev družbe,
- varstvene naprave ter sredstva in opremo za osebno varstvo pri delu mora uporabljati namensko, z njimi mora pazljivo ravnati in skrbeti, da so v brezhibnem stanju,
- pred razporeditvijo na delovno mesto se mora seznaniti s predpisi in varstvenimi ukrepi v zvezi z delom in z organizacijo in izvajanjem varnosti in zdravja pri delu v družbi, med zaposlitvijo pa mora nenehno izpopolnjevati svoje znanje o varnosti in zdravju pri delu,
- vodjo dela mora takoj obvestiti o vsaki pomanjkljivosti, okvari ali drugem nevarnem pojavu, ki bi lahko ogrozil njegovo varnost ali varnost drugih delavcev,
- pred delom oziroma med delom ne sme uživati alkoholnih pijač, ki bi ga onesposobile za normalno delo,
- če ima kakšno zdravstveno hibo ali boleha za kakšno boleznijo, ki se z zdravniškim pregledom težko ugotovi ali pa se sploh ne da ugotoviti, mora to naznaniti neposrednemu vodji, ko nastopi delo oziroma pozneje, če se bolezen pojavi med zaposlitvijo,
- dolžan se je odzvati periodičnim preizkusom znanja iz varnosti in zdravja pri delu, kakor tudi dopolnilnemu izobraževanju iz varnosti in zdravja pri delu,
- če je v bolniškem staležu, se je dolžan držati navodil izbranega osebnega zdravnika,
- opozoriti mora vodjo dela, da želi z delom prenehati, če se zaradi trenutnega psihofizičnega stanja ne počuti sposobnega za varno opravljanje dela.

3.3 PLANIRANJE IN PROGRAMIRANJE VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU

31. člen

Cilje in naloge za razvoj varnosti in zdravja pri delu opredeli družba v srednjeročnem planu. Naloge izvajanja varnosti in zdravja pri delu in za to potrebna materialna sredstva opredelijo v letnem planu.

32. člen

Program varnosti in zdravja pri delu pripravi služba za varstvo pri delu.

33. člen

Programi varnosti in zdravja pri delu so sestavni del planskih aktov, v kolikor pa niso zajeti v njih, morajo biti sprejeti sočasno s srednjeročnimi in letnimi planskimi akti na način in po postopku, ki velja za sprejem planskih aktov.

34. člen

Programiranje varnosti in zdravja pri delu mora biti v skladu z zahtevami, izpopolnjevanjem in spremembami delovnega procesa.

35. člen

Družba mora izpolnjevati obveznosti programiranja varnosti in zdravja pri delu.

3.4 PERIODIČNI PREGLEDI DELOVNE OPREME, PREISKAVE DELOVNIH RAZMER IN DELOVNEGA OKOLJA

36. člen

Za zagotavljanje varnega dela, družba, v skladu s predpisi o varnosti in zdravju pri delu, skrbi za opravljanje periodičnih preiskav delovnih in pomožnih prostorov ter periodičnih pregledov delovne opreme.

37. člen

Roke za izvedbo pregledov družba določi v posebni prilogi, ki je sestavni del tega pravilnika. Služba za varstvo pri delu vodi evidenco in pripravi letno poročilo o rezultatih preiskav in pregledov ter ga posreduje namestniku predsednika uprave.

3.5. DELOVNA MESTA Z VEČJO NEVARNOSTJO ZA POŠKODBE ALI ZDRAVSTVENE OKVARE

38. člen

Delovna mesta z večjo nevarnostjo za poškodbe ali zdravstvene okvare določi družba v sistematizaciji delovnih mest in na katerih delovnih mestih se morajo izvajati posebni varstveni ukrepi po predpisih o varstvu pri delu ter na katerih delovnih mestih je delo posebno težko in zdravju škodljivo.

Za delovna mesta iz prejšnjega odstavka veljajo tista, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da v zvezi z opravljanjem dela znatneje delujejo na zdravstveno stanje in delovno zmožnost delavca škodljivi vplivi, ki jih ni moč izključiti z varstvenimi ukrepi in normativi,
- da opravlja delavec delo ob viru škodljivih vplivov v večini delovnega časa,
- da opravlja delavec škodljivo delo poln delovni čas.

4. POUČEVANJE IN PREIZKUSI ZNANJA DELAVCEV O VARNOSTI IN ZDRAVJU PRI DELU

39. člen

Poučevanje in preizkus znanja delavcev o varnosti in zdravju pri delu opravlja pooblaščen organizacija za tako delo v skladu s Pravilnikom o varnosti in zdravju pri delu. Družba je dolžna organizirati delo tako, da je vsem delavcem družbe omogočeno poučevanje ter preizkus znanja o varnosti in zdravju pri delu v okviru rednega delovnega časa in za delavce brezplačno.

a) Poučevanje

40. člen

Vsak delavec mora biti ob prvi in ob vsaki kasnejši razporeditvi na delo poučen po programu, ki je sestavljen iz teoretičnega in praktičnega usposabljanja o:

- delovnih razmerah in nevarnostih pri delu,
- varstvenih ukrepih,
- normativih, standardih in tehničnih predpisih,
- sredstvih in opremi za osebno varstvo pri delu in njihovi uporabi, preizkušanju in vzdrževanju.

Med delom je treba skrbeti za izpopolnjevanje znanja delavcev o varnosti in zdravju pri delu v vseh primerih, ko zahtevajo razmere, da je treba dopolnjevati delavčevo znanje o varnosti in zdravju pri delu.

41. člen

Program poučevanja o varnosti in zdravju pri delu izdelata služba za varstvo pri delu skupno z drugimi službami.

Program mora biti izdelan na podlagi analize delovnih pogojev.

Program je sestavljen iz dveh delov: osnovnega in posebnega ali funkcionalnega dela. Osnovni del zajema snov teoretičnega poučevanja, ki je po vsebini lahko skupna za vse delavce, medtem ko je v posebnem ali funkcionalnem delu programa zajeta vsebina praktičnega poučevanja, ki je ločena po sorodnih vrstah del.

Pri določitvi vsebine posebnega programa je potrebno upoštevati specifičnosti za delavce, ki opravljajo, vodijo ali nadzirajo dela z večjo nevarnostjo za poškodbe ali zdravstvene okvare, za direktorje, delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in vodstvene delavce.

Program poučevanja sprejme direktor družbe.

b) Preizkusi znanja

42. člen

Preizkus znanja o varnosti in zdravju pri delu morajo opraviti:

- delavci, ki neposredno opravljajo, vodijo ali nadzirajo dela z večjo nevarnostjo za poškodbe in zdravstvene okvare vsaki 2 leti.

Preizkus znanja o varnosti in zdravju pri delu morajo opraviti delavci iz prvega odstavka te točke tudi pred razporeditvijo na delo.

Preizkus znanja o varnosti in zdravju pri delu opravljajo delavci po končanem teoretičnem in praktičnem poučevanju ustno ali na podlagi testa.

Če delavec preizkusa znanja o varnosti in zdravju pri delu ne opravi, ponavlja preizkus v roku, ki ne sme biti daljši od enega meseca, vendar ne več kot v treh preizkusih.

5. POŠKODBE PRI DELU

43. člen

Poškodba pri delu je vsaka telesna poškodba oziroma zdravstvena okvara, ki je nastala zaradi kratkotrajnega neposrednega mehničnega, kemičnega ali biološkega učinka na organizem delavca pri opravljanju del in nalog. Poleg tega se smatra za poškodbo pri delu tudi poškodba, ki se je zgodila delavcu na njegovi poti od doma v službo in nazaj, ter na službenem potovanju.

Za poškodbe pri delu se štejejo tiste poškodbe, ki so opredeljene v veljavnih predpisih.

44. člen

Delavcem bomo priznavali pravice, ki izvirajo iz obveznosti družbe za poškodbe pri delu ob izpolnjevanju naslednjih pogojev:

- da je poškodba v vzročni zvezi z opravljanjem določenega dela,
- da je poškodovani delavec iskal prvo pomoč pri pristojnem zdravniku v roku 24 ur po poškodbi,
- da je delavec poškodbo v roku 24 ur prijavil neposredno ali posredno pooblašчени osebi za varnost in zdravje pri delu v družbi,
- da je delavec pri svojem delu uporabljal opremo za osebno varstvo, če je ta predpisana,
- da je delavec upošteval varnostne predpise, varstvene ukrepe in normative,
- da delavec ob poškodbi ni bil pod vplivom alkohola ali drugega narkotika.

Obrazec prijava poškodbe pri delu - nesreče (obrazec ER-8) izda delavcu kadrovska služba družbe, podpiše pa ga po predhodni ugotovitvi pogojev iz prejšnje točke tega sklepa:

- direktor družbe,
- vodja sektorja družbe,
- pooblašчени delavec za varnost in zdravje pri delu v družbi,
- neposredni vodja delavca.

Za vsako nesrečo je potrebno sestaviti zapisnik o nesreči pri delu, ki naj ga sestavi neposredni vodja poškodovanega delavca v sodelovanju z očividci nesreče in pričami. Zapisnik mora vsebovati podatke o poškodovancu, podatke o kraju in času nesreče, izjavo poškodovanca in očividcev ter ugotovitve o vzrokih nesreče.

Zapisnik o nesreči pri delu, kot tudi obrazec ER-8, mora biti posredovan službi za varstvo pri delu najkasneje v 24 urah po nastanku nesreče.

Vsako nesrečo pri delu, ki zahteva odsotnost z dela najmanj tri zaporedne delovne dni, je potrebno prijaviti tudi na Inšpektorat RS za delo, Parmova 33, Ljubljana.

V primeru hujših in kolektivnih nesreč pri delu opravi ogled in sestavi zapisnik o nesreči zunanji sodelavec strokovne službe varstva pri delu.

45. člen

Podrobna navodila za izvajanje tega poglavja Pravilnika po potrebi izda služba za varstvo pri delu.

6. ZDRAVSTVENO VARSTVO

46. člen

Družba je dolžna zagotoviti svojim delavcem ustrezno zdravstveno in higiensko varstvo pri delu in napotiti svoje delavce v skladu s predpisi o zdravstvenem varstvu na periodične zdravstvene preglede.

Napotnico za periodični zdravstveni pregled izstavi delavcu kadrovska služba v družbi.

47. člen

Delavca se lahko razporedi na delovno mesto samo v skladu z ugotovitvijo predhodnega specialnega obdobjnega in drugega zdravstvenega pregleda z zdravniškim spričevalom.

48. člen

Na predhodni zdravstveni pregled mora delavec, ki prvič sklene delovno razmerje oziroma po prekinitvi delovnega razmerja, daljšem od šest mesecev.

Na specialni zdravstveni pregled, s katerim se ugotavlja zdravstveno in psihofizično stanje mora delavec, preden je razporejen na delovno mesto z večjo nevarnostjo poškodb in zdravstvenih okvar.

Med opravljanjem del iz prejšnjega odstavka mora delavec tudi na periodične zdravstvene preglede v rokih, ki so določeni v prilogi tega Pravilnika.

Na posebne zdravstvene preglede morajo delavci v skladu s posebnimi predpisi.

49. člen

Roke pregledov za dela, na katerih morajo biti delavci periodično zdravstveno in psihofizično pregledani in obseg zdravstvenih pregledov pripravi služba za varstvo pri delu v sodelovanju s pooblaščenim zdravnikom družbe, sprejme pa ga direktor oz. od njega pooblaščen delavec družbe.

50. člen

Družba pošlje na zdravstveni pregled delavca, če neposredni vodja sumi, da je prišlo do okvare delavčevega zdravja v zvezi z njegovim delom oziroma, če domneva, da delavec ne more več opravljati svojega dela, kjer je večja nevarnost za poškodbe.

Družba pošlje na zdravstveni pregled tudi delavca, za katerega domneva, da je alkoholik, narkoman ali tabletoman, delavca, ki se je v obdobju enega leta pri delu poškodoval trikrat ali večkrat ali če je bil v istem obdobju v bolniškem staležu petkrat ali večkrat.

7. ZAGOTAVLJANJE POSEBNEGA VARSTVA ŽENSK, MLADINE IN INVALIDOV

51. člen

Zaradi posebnega varstva žensk, mladine in invalidnih delavcev, le-teh ni mogoče razporejati k delovnim opravilom s povečano nevarnostjo poškodb ali zdravstvenih okvar ter na nočno delo, razen, če je s predpisi to izjemno dovoljeno in če je v skladu s soglasjem republiškega upravnega organa.

52. člen

Družba ne sme razporejati žensk na težka in zdravju škodljiva in nevarna dela.

53. člen

Nosečnice ni dopustno razporejati k delom, za katere je tako določeno s predpisom (Uredba o delih, na katere ni mogoče razporejati žensk), to so dela pri katerih prihaja do stalnega in močnejšega stresanja telesa in daljšega pritiska na telo, dela s strupenimi in zdravju škodljivimi snovmi, dela, ki so škodljiva glede na ekološke razmere, dela, pri katerih je treba dvigati ali prenašati bremena težja od 7 kg.

54. člen

Varstvo delavcev z zmanjšano delovno zmožnostjo in delavcev, pri katerih je podana neposredna nevarnost za nastanek invalidnosti ali spremenjena zmožnost, je urejeno v kolektivni pogodbi.

8. ZAGOTAVLJANJE PRVE POMOČI

55. člen

Za primer poškodbe pri delu mora biti zagotovljena delavcem prva pomoč in organizirano reševanje.

Delavci, ki so usposobljeni za strokovno nudenje prve pomoči v primeru nesreče pri delu in se v trenutku poškodbe nahajajo v bližini kraja poškodbe, morajo poškodovancu nuditi prvo pomoč, obvestiti nadrejenega in v primeru težke poškodbe organizirati zdravniško pomoč.

56. člen

Vsaka enota oz. zaokrožen del delovnega procesa mora imeti nameščeno omarico za prvo pomoč z vsemi najnujnejšimi sanitetnimi pripomočki za nudenje prve pomoči.

57. člen

Omarica za prvo pomoč mora biti na lahko dostopnem mestu in mora imeti na zunanji strani znak rdečega križa. Na omarici morajo biti nameščeni:

- telefonska številka najbližje zdravstvene organizacije,
- imena oseb, ki so usposobljene za nudenje prve pomoči,
- ime osebe, ki ima ključ omarice za prvo pomoč in
- vsebina omarice za prvo pomoč.

9. OBVEZNOSTI DO ORGANOV INŠPEKCIJSKEGA NADZORA

58. člen

Služba za varstvo pri delu je dolžna nuditi organom inšpekcije dela pomoč pri opravljanju inšpekcijskega nadzora ter mu dati na razpolago zahtevane podatke glede izvajanja in pospeševanja varnosti in zdravja pri delu, ki so v zvezi z inšpekcijskim nadzorom.

59. člen

Vse odločbe, s katerimi je organ inšpekcije dela naložil, da je treba izvesti varstveni ukrep, se vročajo pooblaščenцу za varnost in zdravje pri delu v družbi, v vednost pa direktorju družbe.

Delavec iz prejšnjega odstavka mora o odločbi pisno seznaniti službo za varstvo pri delu. Osebi iz prvega odstavka tega člena sta zadolženi (vsaka v okviru svojih pristojnosti) za odpravo pomanjkljivosti v predpisanem roku, služba za varstvo pri delu pa je dolžna kontrolirati odpravo pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene z odločbo organa inšpekcije dela ter mu poročati o izvedbi odprave pomanjkljivosti.

60. člen

Služba za varstvo pri delu pisno obvesti pristojni organ inšpekcije o naslednjih zadevah in v naslednjih rokih:

a) takoj:

- o vsaki smrtni poškodbi pri delu, kolektivni nesreči, hujši poškodbi pri delu in o ugotovljeni poklicni bolezni,
- o vsakem pojavu, ki lahko povzroči nevarnost za življenje ali zdravje delavcev pri delu,

b) najmanj osem dni poprej:

- o začetku dela katerekoli delovne enote v sestavi družbe,

c) najmanj trideset dni poprej .

- o začetku opravljanja posebno nevarnih in škodljivih del.

61. člen

Služba za varstvo pri delu hkrati obvesti o vsaki smrtni nesreči tudi pristojni organ za notranje zadeve.

62. člen

Služba za varstvo pri delu prijavi organom inšpekcije za delo in pristojnemu organu za notranje zadeve poškodbo pri delu in ugotovljeno poklicno bolezen tudi, če gre za delavca, ki je delal na podlagi sklenjene pogodbe o izvajanju del.

63. člen

Vodja enote, ki izvaja dela oz. v kateri se izvajajo dela, ter v kateri je prišlo do poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, mora o poškodbi ali poklicni bolezni, takoj obvestiti službo za varstvo pri delu ali kadrovsko službo.

64. člen

Služba za varstvo pri delu mora obvestiti organ inšpekcije za delo o izvršitvi odločbe inšpektorja za delo in sicer najkasneje v osmih dneh po preteku roka, določenega za odpravo pomanjkljivosti oz. nepravilnosti.

Ne glede na določbo prvega odstavka te točke, mora osem dni pred pričetkom, o začetku investicijskih del, sektor za investicijsko izvedbo, obvestiti organ inšpekcije za delo.

10. UGOTAVLJANJE ALKOHOLIZIRANOSTI DELAVCEV

65. člen

Delavec ne sme prihajati na delo v vinjenem stanju, uživati alkoholnih pijač med delom in jih prinašati na delo.

66. člen

Vsak delavec, ki opazi ali sumi, da je kdo izmed delavcev prišel na delo v vinjenem stanju, užival alkoholne pijače med delom ali jih prinesel na delo, mora to takoj sporočiti neposrednemu vodji delavca ali delavcu, ki ga nadomešča.

Neposredni vodja delavca mora dejstvo iz prvega odstavka te točke takoj sporočiti službi za varstvo pri delu ali kadrovski službi.

67. člen

Šteje se, da je delavec v vinjenem stanju in kot tak nesposoben za varno opravljanje del, če se ob preizkusu z alkotestom ugotovi v izdihanem zraku več kot 0,0 ‰ (promile) alkohola ali pri komur se ugotovi, da kaže znake alkoholnih motenj.

68. člen

Preizkus z alkotestom opravi odgovorni oziroma pooblaščen delavec v navzočnosti dveh oseb (v nadaljevanju: komisija).

Uporaba alkotesta se mora opraviti v skladu z navodili proizvajalca alkotesta.

69. člen

Preizkus z alkotestom se opravi:

- ko je podan sum, da je delavec v vinjenem stanju,
- ko se opravlja občasna kontrola alkoholiziranosti delavcev.

70. člen

Delavec mora dovoliti oziroma opraviti preizkus alkoholiziranosti.

Odklonitev preizkusa z alkotestom pomeni kršitev delovne obveznosti.

Za odklonitev preizkusa alkoholiziranosti se šteje tudi, če delavec pri preizkusu z ustreznimi sredstvi in aparati (alkotestom) ne upošteva navodil za preizkus (z enim izdihom ne napihne vrečke z izdihanim zrakom oz. če ne piha pravilno v elektronski alkotest).

71. člen

V primeru, da delavec odkloni preizkus alkoholiziranosti z alkotestom, mora odgovorni oziroma pooblaščen delavec ugotoviti alkoholiziranost po zunanjih znakih in obnašanju delavca (smrdeč zadah po alkoholu, opotekajoča hoja, zmeden govor in podobno).

72. člen

Če komisija z alkotestom ugotovi, da ima delavec v izdihanem zraku več kot 0,0 ‰ alkohola, mora o tem takoj obvestiti pristojni organ za uvedbo disciplinskega postopka v družbi.

73. člen

Pooblaščen vodja del je dolžan v primeru, če ugotovi, da delavec zaradi alkoholiziranosti ogroža svojo varnost ali varnost drugih delavcev, odstraniti delavca z dela in pri tem zapisniško ugotoviti, po kakšnih znakih je ugotovil, da je delavec v vinjenem stanju.

74. člen

O ugotovitvi alkoholiziranosti mora odgovorni oziroma pooblaščen delavec sestaviti zapisnik.

Zapisnik vsebuje naslednje podatke:

- navedbo, da je alkoholiziranost ugotovljena na podlagi določb tega Pravilnika,
- čas in kraj opravljanja preizkusa,
- osebne podatke delavca,
- navedbo, ali je bil preizkus opravljen z alkotestom in v skladu z navodili proizvajalca alkotesta,
- rezultat preizkusa z alkotestom in ali se delavec ne strinja z rezultatom alkotesta,
- čas in kraj sestave zapisnika,
- morebitne pripombe,
- podpis delavca in članov komisije.

Zapisnik se sestavi v enem izvodu. Kopijo zapisnika hrani služba varstva pri delu, original pa je posredovan s poročilom o opravljeni kontroli alkoholiziranosti na delovnem mestu direktorju družbe. Eno kopijo zapisnika se dostavi tudi kadrovski službi.

75. člen

V kolikor se delavec ne strinja z rezultatom preizkusa alkoholiziranosti z alkotestom, mora to izjaviti takoj, ko se mu pove rezultat preizkusa.

Če delavec ne oporeka rezultata preizkusa z alkotestom, ki pokaže več kot 0,0 promila prisotnosti alkohola v izdihanem zraku pri delavcu, ki opravlja dela je dokazano, da je delavec v vinjenem stanju in kot tak nesposoben za varno opravljanje del.

V primeru, ko delavec iz zdravstvenih razlogov zahteva, se mu omogoči odvzem krvi zaradi ugotavljanja alkoholiziranosti.

76. člen

Stroške ugotavljanja alkoholiziranosti povrne delavec, če se s preizkusom ugotovi, da je v vinjenem stanju.

77. člen

Zapisnike o opravljenih alkotestih hrani služba za varstvo pri delu. Zapisnik lahko dobijo na vpogled prizadeti delavec, pooblaščen delavci ter organi, ki odločajo o delavčevi odgovornosti.

11. SLUŽBA ZA VARSTVO PRI DELU, POOBLAŠČENI DELAVEC IN ODGOVORNI DELAVCI

11.1. SLUŽBA ZA VARSTVO PRI DELU

78. člen

Služba za varstvo pri delu opravlja za družbo s področja varstva pri delu naslednje naloge:

- organiziranje, usklajevanje in usmerjanje dela delavcev s področja varnosti in zdravja pri delu in pooblaščenih delavcev, proučevanje varnosti delovnega okolja in delovnih razmer, priprave varstvenih ukrepov in normativov ter spremljanje njihovega izvajanja in učinkovitosti,
- svetovanje in strokovna pomoč pri urejanju varstva pri delu v splošnih aktih, temeljnih planskih aktih, v letnih programih in drugih aktih,
- dajanje navodil za varno delo,
- predlaganje rokov in postopkov za periodične preglede in preizkuse delovne opreme in ekoloških razmer dela ter njihove izvedbe,
- pripravljane programov teoretičnega in praktičnega usposabljanja ter preverjanja znanja delavcev o njihovi usposobljenosti za varno delo,
- organiziranje varnosti in zdravja pri delu za opravljanje del z drugimi podjetji in skupnostmi ali določenih del na skupnem delovišču,
- izvajanje kontrole nad spoštovanjem predpisanih varstvenih ukrepov, normativov, standardov in tehničnih predpisov,
- predlaganje rokov za zdravstvene preglede delavcev v skladu s posebnimi predpisi in v sodelovanju z medicino dela,
- pripravljane poročil o razmerah na področju varnosti in zdravja pri delu za organe družbe, vodenje evidenc in sestavljanje letnih in občasnih poročil o stanju in problemih varnosti in zdravja pri delu po predpisih,
- proučevanje vzrokov poškodb, poklicnih bolezni in drugih bolezni v zvezi z delom ter ukrepanje za odpravljanje vzrokov v sodelovanju z medicino dela,
- sodelovanje pri pripravljanju listin po Zakonu o varnosti in zdravju pri delu, predpisih, izdelanih na njegovi podlagi in drugih predpisih,
- sodelovanje s strokovnimi službami v družbi,
- obveščanje o predpisih s področja varnosti in zdravja pri delu in nalogah, ki izhajajo iz teh predpisov, skrb za smotrno uporabo sredstev za varnost in zdravje pri delu,
- analiziranje stanja varnosti in zdravja pri delu,
- obravnavanje predlogov, zahtev in pripomb delavcev s področja varnosti in zdravja pri delu,
- predlaganje organizacije prve pomoči ter reševanje v primeru nesreče ali poškodbe pri delu v sodelovanju z medicino dela,
- poročanje pristojnim organom o začetku opravljanja posebno nevarnih in škodljivih del, o hujših poškodbah pri delu, kolektivnih nesrečah in poškodbah pri delu s smrtnim izidom.

11.2. RAZMERJA IN NAČIN SODELOVANJA S SLUŽBO ZA VARSTVO PRI DELU

79. člen

Delavci, ki so odgovorni za izvajanje nalog s področja varnosti in zdravja pri delu in strokovne službe, imajo glede razmerij in sodelovanja s službo za varstvo pri delu naslednje naloge:

- strokovne službe opravljajo v sodelovanju s službo za varstvo pri delu naloge, s katerimi se, po predpisih o varnosti in zdravju pri delu, izvaja in zagotavlja varstvo ter dajejo tej službi obvestila in podatke o takem delu,

- odgovorni delavci so odgovorni za izvajanje varstvenih ukrepov in se s službo za varstvo pri delu medsebojno obveščajo o ukrepih in odločitvah, ki utegnejo biti pomembne za izvajanje varnosti in zdravja pri delu,
- delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi ter pooblaščenimi vodje del morajo omogočiti službi za varstvo pri delu, da pregleda delovišča, delovne prostore, delovno opremo in ji dajati podatke ter pojasnila v zvezi z izvajanjem varnosti in zdravja pri delu,
- odgovorni delavci obveščajo službo za varstvo pri delu o izvršitvi varstvenega ukrepa, ki ga je odredila za odpravo ugotovljene pomanjkljivosti oz. nepravilnosti.

80. člen

Služba za varstvo pri delu obvesti direktorja o:

- vsaki prepovedi dela,
- ne-izvrševanju pravnomočne odločbe organa inšpekcije dela,
- svojih ugotovitvah v zvezi z izvajanjem in zagotavljanjem varnosti in zdravja pri delu, posebno s splošnim stanjem varnosti in zdravja pri delu, s predpisovanjem varstvenih ukrepov in normativov, z izpolnjevanjem obveznosti glede varnosti in zdravja pri delu in podobno.

11.3. POOBLAŠČENI DELAVEC

81. člen

Pooblastila za opravljanje strokovnih nalog s področja varnosti in zdravja pri delu, ki jih opravlja delavec pooblaščen družbe, kot tudi pooblastilo za pooblaščenega delavca družbe MIKROCOP d.o.o. izda direktor podjetja. O izdaji pooblastil se obvesti inšpekcijo za delo.

82. člen

S pooblastilom iz prejšnje točke je določeni delavec pooblaščen za opravljanje strokovnih nalog s področja varnosti in zdravja pri delu ter za zagotavljanje izpolnjevanja varstvenih ukrepov in normativov.

Pisno pooblastilo mora pooblaščati delavca, da začasno prepove delo na delovnih opravilih ali delih, pri katerih ni zagotovljeno varno delo in je ogroženo življenje ali zdravje delavca.

83. člen

Pooblaščen delavec mora zlasti skrbeti:

- da se izvajajo varstveni ukrepi in normativi,
- da je delovna oprema v brezhibnem stanju in da se uporabljajo pravilno in namensko,
- da se preprečujejo poškodbe in obolenja v zvezi z delom,
- obvesti službo za varstvo pri delu o vsakem na novo nabavljenem delovnem sredstvu, ki je lahko nevarno za zdravje ljudi,
- da se izpolnjujejo druge obveznosti v zvezi z varnostjo in zdravjem pri delu.

84. člen

Pooblaščen delavec skupaj s službo za varstvo pri delu skrbi zlasti:

- da se zagotovijo periodične preiskave kemičnih, fizikalnih in bioloških škodljivosti ter mikroklima,
- da se primerno ukrepa, da bi odpravili vzroke poškodb in zdravstvenih okvar,
- da je vsako na novo nabavljeno sredstvo za delo opremljeno z ustreznimi listinami,
- da se izvajajo predhodni varstveni ukrepi za delovno opremo ter gradbene objekte in njihove prostore.

Pooblaščen delavec sodeluje s službo za varstvo pri delu.

11.4. ODGOVORNI DELAVCI

85. člen

Odgovorni delavci, imajo s področja varnosti in zdravja pri delu pravice in odgovornosti za izvajanje naslednjih nalog:

- vodenje in koordiniranje dela pri izvajanju nalog s področja varnosti in zdravja pri delu v družbi, zakonitost pri izvajanju zadev in nalog v zvezi z varnostjo in zdravjem pri delu,
- nadziranje vodij sektorjev (oddelkov), da vsak, v okviru svojih rednih nalog, skrbi za opravljanje nalog s področja varnosti in zdravja pri delu,
- izvrševanje sklepov nadzornega sveta in uprave družbe,
- odloča o nakupu sredstev in opreme za osebno varnost in zdravje pri delu,
- uvede postopek zoper delavce zaradi opustitve predpisanih varstvenih ukrepov,
- opravlja druge zadeve s področja varnosti in zdravja pri delu.

86. člen

Odgovorni delavci v smislu prejšnje točke tega Pravilnika so:

- direktor,
- tehnični direktor,
- komercialni direktor,
- pooblaščen delavec za varnost in zdravje pri delu v družbi.

11.5. VODJA ODDELKA, NJEGOV NAMESTNIK ALI VODJA IZMENE

87. člen

Vsak vodja MF centra, vodja tehnične službe, vodja servisne službe, v njegovi odsotnosti pa njegov namestnik je pri svojem delu odgovoren za varno delo delavcev, ki jih neposredno vodi in nadzira pri delu. V tej zvezi je zlasti dolžan, da:

- vsakega delavca ob razporeditvi na delovno mesto pa tudi med delom, če se spremenijo delovne razmere, pouči o nevarnosti, ki preti pri delu njegovemu zdravju oziroma življenju,
- pouči delavca o najprimernejšem načinu opravljanja dela, ki mu zagotavlja varnost pri delu, skrbi, da se pri delu namensko uporabljajo predpisana sredstva in oprema za osebno varstvo pri delu ter varstvene naprave,
- skrbi, da je omarica za prvo pomoč vedno opremljena,
- skrbi, da je delovna oprema v brezhibnem stanju in da se uporabljajo pravilno in namensko,
- skrbi, da se razporejajo na delovno mesto z večjo nevarnostjo poškodb in zdravstvenih okvar samo delavci, ki izpolnjujejo posebne pogoje za tako delo,
- skrbi, da se izvajajo varstveni ukrepi za delovno opremo ter delovne prostore,
- seznanja delavca z varstvenimi ukrepi, ki jih mora upoštevati in z okoliščinami, ki take ukrepe narekujejo,
- na zahtevo delavca izvede potrebne varstvene ukrepe in o tem takoj obvesti službo za varstvo pri delu,
- odstrani delavca z dela, če ne upošteva varstvenih ukrepov ali je pod vplivom alkohola,
- daje pobudo za uvedbo postopka zaradi kršitve delovnih obveznosti v zvezi z varnostjo in zdravjem pri delu,
- vodi evidenco o osebnih zaščitnih sredstvih v oddelku in jih posreduje pooblaščenim osebam za varnost in zdravje pri delu v družbi,
- vodi dokumentacijo o delovni opremi v oddelku in jih posreduje pooblaščenim osebam za varnost in zdravje pri delu v družbi,
- omogoča delavcem, da lahko opravijo periodične oz. obdobjne zdravstvene preglede,
- nemudoma obvesti kadrovske službe o vsaki poškodbi pri delu,
- prekine delo, če ugotovi, da preti nevarnost za zdravje in življenje zaposlenih.

12. VARSTVO PRI DELU PRED NEVARNOSTJO ELEKTRIČNEGA TOKA

88. člen

Ukrepi varnosti in zdravja pri delu pred nevarnostjo električnega toka se uporabljajo pri delih na elektroenergetskih postajah, električnih napravah, električni opremi, električnih instalacijah, v delavnicah ter pri njihovi uporabi.

89. člen

Varstveni ukrepi pred nevarnostjo električnega toka se nanašajo zlasti na:

- uporabo sredstev in opreme za osebno varstvo,
- usposabljanje delavcev za varno delo,
- delo v posebnih delovnih razmerah,
- preizkušanje orodij za delo s povečano nevarnostjo,
- dajanje prve pomoči in medicinske pomoči,
- uživanja alkohola in drugih odvisnosti pri delu,
- dolžnost družbe do nadzornih organov,
- obveznosti in pooblastila delavcev, razporejenih na delovno mesto s posebnimi pooblastili ter
- notranji nadzor.

90. člen

Vzdrževanje elektroenergetskih naprav, elektroenergetskih objektov in električnih naprav oziroma opreme je dovoljeno samo določenim in ustrezno usposobljenim delavcem, ki imajo izobrazbo elektrotehnične stroke.

91. člen

Delavec mora izpolnjevati pogoje glede strokovne izobrazbe, zdravstvene in psihofizične sposobnosti (usposabljanje, preizkus znanja in podobno).

92. člen

Delavec vzdrževalec elektroenergetskih naprav mora pri svojem delu uporabljati osebna varovalna sredstva:

- delovno obleko,
- zaščitne čevlje,
- zaščitne izolacijske rokavice,
- usnjene rokavice.

Zgoraj naštetih osebna varovalna sredstva delavec (elektrikar) uporablja pri zamenjavi nizkonapetostnih varovalk (NV).

Delavec mora uporabljati ustrezna varovalna sredstva, ki morajo biti tehnično brezhibna.

93. člen

Delavci, ki poslužujejo in vzdržujejo električne postaje, električne naprave - priprave, električno opremo in električno instalacijo morajo pri svojem delu uporabljati ustrezna zaščitna sredstva in orodja z izolirnimi držali.

Uporaba poškodovanih zaščitnih sredstev ni dovoljena.

94. člen

Evidenco zaščitnih sredstev vodi vodja vzdrževanja proti podpisu sprejema, kakor tudi evidenco izolirnega orodja. Kopijo evidence je dolžan vročiti pooblaščenemu delavcu za varstvo pri delu v družbi.

Delavec elektrikar mora takoj, ko med delom ugotovi, da si je izolirno orodje poškodoval, orodje vrniti vodji vzdrževanja ali svojemu nadrejenemu in zahtevati zamenjavo tega orodja.

95. člen

Delavce električarje bomo usposabljali po posebnem programu za varno delo vsako drugo leto.

Program usposabljanja se bo prilagajal usposabljanju delavcev glede na časovno dobo zaposlitve v družbi na enakem delovnem mestu.

Usposabljanje delavcev se lahko opravi v lastni režiji ali pa pri določeni instituciji po dogovoru s službo varstva pri delu.

96. člen

Na odprtem in zaprtem prostoru niso dovoljena dela, če obstajajo naslednje razmere:

- ob nevihtah z razelektritvami, ki bi se lahko prenesle na mesto dela,
- pri vetru s hitrostjo nad 16 metrov na sekundo,
- pri temperaturah, nižjih od 255 K (-18 stopinj C).

97. člen

Preizkušanje orodij za delo s povečano nevarnostjo in časovni roki so določeni v Zakonu o varnosti in zdravju pri delu, kakor tudi v podzakonskih predpisih, tehničnih predpisih in standardih.

98. člen

Poškodbe delavcev z električnim tokom so specifične, zato se moramo posvetiti samo reševanju delavcev in sicer:

- kako osvoboditi oz. rešiti ponesrečenca iz nevarnega območja,
- kako zavarovati mesto nesreče (dohodi, dostopi),
- ukrepom zavarovanja ob izklopu napetosti (izklop in zavarovanje proti ponovnim vklopom), doseči moramo zanesljiv izklop in to z odvitjem varovalk, izvlečenjem vtikalnih naprav, izklopom stikal pri NN napravah.
- zagotoviti moramo zanesljiv izklop z glavnim stikalom in preprečiti morebitni ponovni vklop glavnega stikala.

99. člen

Varstvena oprema in sredstva za delo se morajo redno pregledovati.

Električne naprave, električno inštalacijo, električne naprave, elektroenergetskih naprav lahko popravljajo in vzdržujejo za to določeni delavci, ki imajo ustrezno izobrazbo elektro stroke.

Vodja ali neposredni vodja, ki vodi delovni proces v organizacijski enoti ali obratu, mora o okvari obvestiti oddelek vzdrževanja o okvari.

Oddelek vzdrževanja vodi evidenco o prijavah okvar in o odpravi okvar na elektroenergetskih napravah, delovnih pripravah in električnih instalacijah.

100. člen

Elektro omarica mora biti vedno zaprta in zaklenjena. Pot do nje mora biti vedno prosta.

101. člen

V času izklopa električnih naprav, popravila in ponovnega vklopa ne sme nihče ovirati oziroma motiti delavcev, ki ta opravila oz. manipulacije opravljajo.

V času opravljanja električnih del se v bližini ne smejo zadrževati osebe, ki pri tem opravilu nimajo neposredne zveze.

102. člen

Pri gradbenih in drugih neelektrotehniških delih, ne glede na to, kje se izvajajo, kot npr. zemeljska, zidarska, ključavničarska, pleskarska dela, postavljanje gradbenih odrov, morajo biti upoštewane naslednje najmanjše varnostne razdalje približevanja delom pod napetostjo, glede na nazivno napetost:

do 1000 V varnostna razdalja 1000 mm,

nad 1 do 110 kV varnostna razdalja 3000 mm.

Vodja mora seznaniti delavce o nevarnosti del pred pričetkom del.

Če vodja gradbenih del ugotovi, da se bo opravljajo nevarnejše delo, mora izdati pisno navodilo.

Pisno navodilo vroči vodja gradbenih del delavcu proti podpisu.

103. člen

Dela na delih elektroenergetskih objektov, elektroenergetskih napravah, električnih napravah oziroma opremi pod napetostjo so dovoljena v izjemnih primerih.

Delavci morajo glede na izbran način dela pod napetostjo uporabljati ustrezna izolirna orodja, sredstva in opremo za osebno varstvo ter druga zaščitna sredstva in opremo.

Izdelana morajo biti pisna navodila za vsako vrsto dela posebej.

Na mestu dela mora biti zagotovljeno reševanje in prva pomoč v primeru poškodbe delavca z električnim tokom.

Navodila za te vrste popravil električnih naprav mora izdelati vodja vzdrževanja oz. njegov neposredni vodja, ki vodi projekt vzdrževalnih del.

104. člen

Delo pod napetostjo je dovoljeno:

- če tok kratkega stika na mestu dela ne presega 3mA izmeničnega toka (efektivna vrednost) oziroma 12 mA enosmernega toka ali če energija ne presega 350 mJ.
- če nazivna napetost ne presega 25 V izmenične oziroma 60 V enosmerne napetosti brez valovitosti in če se električna oprema uporablja samo v normalnih pogojih in kjer se pričakuje velika površina dotika s človeškim telesom. Upoštevati je treba nevarnost zaradi električnega oblaka.
- v območju izmenične napetosti 25 do 50 V in enosmerne napetosti 60 do 120 V brez valovitosti, je dovoljeno delo pod napetostjo ob uporabi izolirnega orodja in osebnih varovalnih sredstev, upoštevaje nevarnost zaradi električnega oblaka in razmer na mestu dela,
- delo lahko opravljajo samo ustrezno usposobljene osebe elektrotehniške stroke.

105. člen

Dela pod napetostjo so prepovedana če obstajajo nevarnosti za življenje ali zdravje delavcev zaradi tega, ker se delovne operacije iz kakršnegakoli razloga ne morejo opraviti na predpisan način.

106. člen

Pred začetkom dela v breznapetostnem stanju se mora delavec elektrikar prepričati:

- če je izklop zanesljivo izveden, preprečiti ponovno vklopitev, oz. zagotoviti breznapetostno stanje,
- namestitev opozorilnih napisov (če se giblje več oseb), ker se na delovni napravi - pripravi izvajajo vzdrževalna dela npr. POZOR, DELO NA NAPRAVI!, NE VKLAPLJAJ!.

107. člen

Zamenjava talilnih vložkov varovalk se praviloma opravlja v breznapetostnem stanju, lahko pa tudi pod napetostjo, vendar brez obremenitve.

Krpanje oziroma premeščanje varovalnih vložkov je prepovedano.

Vsa montažna in remontna dela elektroinstalacije ali v elektroenergetskih napravah, delovnih pripravah - napravah se morajo izvajati v breznapetostnem stanju.

Zamenjava žarnic in fluorescentnih svetilk se opravlja v breznapetostnem stanju. Izjemoma je dovoljena zamenjava žarnic do 1000 W in napetosti do 250 V proti zemlji pod napetostjo, če se opravlja po določenem postopku in ob uporabi ustreznih zaščitnih sredstev.

108. člen

Električni razdelilniki morajo biti označeni z oznako pripadnosti in namembnosti. Razdelilna omarica mora biti označena s splošnim opozorilnim znakom za nevarnost električnega toka (črna zamaknjena puščica v rumenem polju in črno obrobljenim trikotnikom).

Svetilke za splošno razsvetljavo napetosti 220 V so v dosegu rok, to je 2,5 m od tal in morajo biti nameščene tako, da se ne moremo dotakniti žarnice oz. fluorescentne svetilke. V ta namen uporabljamo svetilke s presojnimi ali s prozornimi kapami.

109. člen

Uporaba prenosnih orodij je odvisna od delovnega okolja, v katerem se uporablja in od pogojev ter vrste dela.

Za priključevanje prenosnega orodja in električnih svetilk se uporabljajo z gumo izolirani vodniki vrste GG/J, kot premični vodniki pa se uporabljajo gumijasti vodniki vrste GN oziroma GG/T. Za zaščito uvodnih vodnikov pred velikim zvijanjem in poškodbami morajo biti na orodju nameščene uvodnice iz izolacijskega materiala. Podaljšanje delavniškega kabla je dovoljeno samo s pomočjo brezhibnih podaljševalnih garnitur. Krpanje električnih kablov je prepovedano. Vsi podaljški morajo vsebovati tudi zaščitni vodnik (tretji vodnik).

Med uporabo prenosnega orodja ni dovoljeno natezanje in zvijanje priključnega kabla, kot tudi ne križanje tega kabla z jeklenimi vrvmi, kabli za varjenje in cevmi za plinsko varjenje in rezanje.

Če v času dela s prenosnim orodjem zmanjka napetosti ali pri daljši prekinitvi delovne operacije ter pri oddaljitvi z mesta dela, se mora orodje v izklopljenem položaju ločiti od električne instalacije.

Prenosna orodja se smejo priključevati in izključevati iz vtičnice ter regulirati samo po predhodnem izklopu in zaustavitvi. Izjema so tiste regulacije, za katere je v naprej predvideno, da se izvajajo med delovanjem.

Prenosna orodja, prenosna svetila, kabelski podaljški ipd. morajo biti vedno brezhibna. Pred uporabo moramo preveriti njihovo brezhibnost in posebej moramo pregledati orodja, katera bomo uporabljali pri določenem delovnem procesu.

110. člen

Ročne električne svetilke, ki jih pri uporabi lahko nosimo v rokah, morajo biti opremljene z zaščitnim steklom in z zaščitno mrežo. Ročne električne svetilke morajo biti navedene kot svetilke II. razreda.

111. člen

Vsak delavec mora takoj prijaviti neposrednemu vodji, ta pa mora takoj obvestiti pristojno službo v družbi o kakršnikoli okvari in pomanjkljivosti, ki jo je opaziti na električnih postajah, elektr. napravah - pripravah, električni opremi ter električnih inštalacijah.

Meritve je dovoljeno opraviti pod napetostjo z namenom, da se ugotovi stanje električne naprave, električne opreme in električne instalacije ter mesto okvare. Preizkušanje in meritve na električnih napravah, opremi in instalacijah lahko opravljajo samo z ustreznimi instrumenti in opremo.

Obvezno se morajo uporabljati ustrezna sredstva in oprema za osebno varstvo. Pri opravljanju takšnih meritev je potrebno upoštevati varstvene ukrepe in navodila za izvajanje meritev in preiskav. Vsi ti postopki pa morajo biti usklajeni s proizvajalci opreme in instrumentov, s katerimi se opravlja meritve.

Meritve opravlja pooblaščen fizična oseba ali pravna oseba - institucija, katera je registrirana in ima za to vrsto opravljanja del tudi odločbo ministrstva za gospodarske dejavnosti.

112. člen

V družbi se meritve delovanja zaščite pred visoko napetostjo dotika in izolacijskih naprav opravijo v naslednjem časovnem obdobju:

- vsakih pet let se opravijo meritve delovanja zaščite pred previsoko napetostjo dotika in izolacijskih naprav v objektih ali prostorih, v katerih se opravlja dejavnost servisa, skladiščenja, MF centrov, upravni prostori, AOP in podobno.

Meritve v družbi opravlja pooblaščen prava ali fizična oseba, katera je za te vrste del registrirana po predpisani metodologiji dela. Zapisnike o meritvi hrani služba za varstvo pri delu.

113. člen

Pregledi in preizkusi elektroenergetskih naprav, električnih naprav, električne opreme, električnih instalacij ter porabnikov se izvajajo pred zagonom, po spremembi rekonstrukcije, vzdrževanju oziroma premestitvi na drugo mesto in periodično.

Meritve ustreznosti elektroinstalacij:

- delovna oprema vsake tri leta
- strelovodne naprave vsakih pet let
- tripolne vtičnice vsakih pet let
- enopolne vtičnice vsakih pet let

Meritve ustreznosti zaščite pred dotikom električnega toka:

- pri vsaki na novo postavljeni delovni pripravi oz. napravi na električni pogon,
- pri vseh delovnih pripravah na el. pogon katere je potrebno periodično pregledovati ter vtičnice za vklop teh strojev ob izvedbi periodičnih pregledov.

Pregled in preizkušanje strelovodnih instalacij se opravlja po Pravilniku o tehničnih predpisih za strelovođe.

13. EVIDENCA IN POROČILA

114. člen

Služba za varstvo pri delu vodi v sodelovanju z drugimi strokovnimi službami predpisane evidence in poročila s področja varnosti in zdravja pri delu.

Evidenco za sredstva in opremo za osebno varstvo pri delu ter delovno opremo vodi, na ravni družbe kadrovska služba - administracija.

Evidenco za sredstva in opremo za osebno varstvo pri delu za posamezne delavce zaposlene v družbi vodi pooblaščen oseba za varnost in zdravje pri delu v družbi.

115. člen

Pisna dokumentacija se na nivoju družbe hrani v oddelku _____:

- za delovno opremo,
- za sredstva in opremo za osebno varstvo pri delu.

116. člen

Služba za varstvo pri delu vodi v sodelovanju z drugimi strokovnimi službami:

- evidenco o rezultatih periodičnih raziskav ekoloških škodljivosti in mikroklima,
- evidenco o periodičnih pregledih in preizkusih delovne opreme na mehaniziran pogon
- evidenco za sredstva in opremo za osebno varstvo pri delu ter o preizkusih in pregledih teh sredstev in opreme,
- evidenco o preizkusih znanja delavcev glede usposobljenosti za varno delo,
- evidenco o delovnih mestih z večjo nevarnostjo poškodb in zdravstvenih okvar ter o delavcih, razporejenih na taka delovna mesta,
- evidenco o zdravstvenih pregledih delavcev,

- evidenco poškodb in obolenj delavcev, ki so posledica poškodb pri delu ali ugotovljenih poklicnih boleznih ter o vzrokih nesreč pri delu,
- evidenco in prijave o sklenjenih kooperantskem sodelovanju za izvajanje gradbenih del z zasebnimi izvajalci in
- evidenco o nevarnih snoveh, ki jih uporablja družba.

117. člen

Pooblaščen osebna za varnost in zdravje pri delu v družbi vodi evidenco:

- o rezultatih periodičnih preiskav kemičnih, fizikalnih in bioloških škodljivosti,
- o periodičnih preizkusih delovne opreme,
- o pregledih in preizkusih sredstev in opreme za osebno varstvo pri delu,
- o preizkusih znanja delavcev glede usposobljenosti za varno delo,
- o delih oz. nalogah z večjo nevarnostjo poškodb in zdravstvenih okvar in o delavcih, razporejenih na taka dela oz. naloge,
- o zdravstvenih pregledih delavcev,
- o poškodbah in obolenjih delavcev, ki so posledica poškodb pri delu ali ugotovljenih poklicnih boleznih, ter o vzrokih poškodb pri delu,
- o sklenjenih pogodbah o izvajanju del, ki jih družba odda obrtni zadrugi ali nosilcu samostojnega obrtnega dela,
- o nevarnih snoveh, ki jih družba uporablja,
- evidenco o ugotavljanju primerov alkoholiziranosti delavcev.

118. člen

Pooblaščen delavec službe za varstvo pri delu mora obvestiti pristojen organ nadzora v predpisanih rokih:

- o začetku opravljanja posebno nevarnih in škodljivih del,
- o začetku izvajanja del, ki jih odda v delo obrtniku ali v izvajanje drugemu podjetju,
- o vsaki hujši nesreči, nesreči s smrtnim izidom ali kolektivni nesreči pri delu,
- o vsakem pojavu, ki lahko spravi v nevarnost življenje in zdravje delavcev pri delu,
- o nadomestitvi novega varstvenega ukrepa,
- o vsakem pojavu poklicne bolezni in
- o izvršitvi pravnomočne odločbe.

119. člen

Na podlagi evidenc iz prejšnje točke tega Pravilnika sestavlja služba za varstvo pri delu poročila o stanju in problemih varstva pri delu.

14. SPREMEMBE PRAVILNIKA TER PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

120. člen

Z dnem, ko začne veljati ta pravilnik, prenehajo veljati pravilniki in drugi akti, ki so urejali varstvo pri delu v MIKROCOP d.o.o.

121. člen

Spremembe in dopolnitve tega Pravilnika opravimo po postopku, ki velja za njegovo sklenitev.

122. člen

Ta Pravilnik začne veljati osmi dan po objavi.

MIKROCOP d.o.o.
Ljubljana
Gregorčičeva 9a

MIKROCOP d.o.o.
Gregorčičeva 9a, Ljubljana

MIKROCOP d.o.o.
Gregorčičeva 9a, Ljubljana

PRILOGE

1. Program izobraževanja iz varnosti in zdravja pri delu
2. Seznam osebnih zaščitnih sredstev in opreme ter seznam zdravniških pregledov
3. Seznam delovnih mest z večjo nevarnostjo za poškodbe ali zdravstvene okvare
4. Navodilo za varno delo - uvajanje novozaposlenih delavcev
5. Seznam in roki pregledov in preizkusov delovne opreme

PROGRAM IZOBRAŽEVANJA IZ VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU

CILJ PROGRAMA

Cilj programa je, da se vsi zaposleni usposobijo za varno delo in se s tem izognejo poškodbam pri delu ter znajo v primeru požara preventivno ukrepati.

NAMEN PROGRAMA

Program je namenjen vsem delavcem, zaposlenim v MIKROCOP d.o.o. Družba mora zagotoviti, da je vsak delavec po tem programu teoretično in praktično usposobljen za varno opravljanje dela in sicer ob prvi in vsaki kasnejši razporeditvi na delovno mesto, poučen o delovnih razmerah in nevarnostih pri delu, o varstvenih ukrepih, o sredstvih in opremi za osebno varstvo pri delu in o njihovi uporabi. Dolžnost družbe je tudi, da opravi občasne preizkuse znanja delavcev o varnosti in zdravju pri delu in sicer:

- vsaki dve leti delavci, ki neposredno opravljajo, vodijo in nadzirajo dela, kjer obstaja povečana nevarnost za poškodbe in zdravstvene okvare.

NALOGA PROGRAMA

Seznani delavce in preveriti njihovo znanje iz snovi:

VARSTVA PRI DELU

Splošni del, s katerim morajo biti seznanjeni vsi delavci v družbi:

- o pomenu varnosti in zdravja pri delu,
- o posledicah nesreče pri delu,
- o pravicah, dolžnostih in odgovornostih delavcev s področja varnosti in zdravja pri delu ter načinu uveljavljanja teh dolžnosti in pravic,
- o organizaciji in delu službe za varstvo pri delu,
- o dolžnostih in odgovornostih družbe in odgovornih delavcev za zagotavljanje in izvajanje predpisov iz varnosti in zdravja pri delu,
- o zakonskih določbah iz varnosti in zdravja pri delu, predvsem pa o določbah Pravilnika o varnosti in zdravja pri delu,
- o splošnih in posebnih varstvenih ukrepih, ki jih mora delavec upoštevati in o okoliščinah, ki take ukrepe narekujejo,
- o tehnološkem delovnem procesu in organizaciji dela v družbi ter o delovnih razmerah in nevarnostih za poškodbe in zdravstvene okvare pri delih na splošno.

Posebni del, s katerim morajo biti seznanjeni delavci, ki opravljajo dela s povečano nevarnostjo poškodb in zdravstvenih okvar:

- o najprimernejšem načinu dela, uporabi delovnih priprav in naprav in o nevarnih materialih, s katerimi delavec dela ali pride pri svojem delu v dotik,
- o tehnološkem delovnem procesu in organizaciji dela v družbi, posebno pa o delovnih razmerah in nevarnostih za poškodbe in zdravstvene okvare pri delih, ki jih delavec opravlja,
- o načinu in namenu uporabe sredstev in opreme za varnost in zdravje pri delu,

- o pravicah in dolžnostih ter odgovornostih s področja varnosti in zdravja pri delu ter o načinu uveljavljanja teh pravic in dolžnosti.

POUČEVANJE DELAVCEV PRED RAZPOREDITVIJO NA DELOVNO MESTO

Neposredni vodja je dolžan vsakega delavca ob razporeditvi na delovno mesto, pa tudi med delom, če se spremenijo delovne razmere, poučiti o:

- najprimernejšem načinu dela, ki mu zagotavlja varnost pri delu,
- varni uporabi delovne opreme ter o nevarnih materialih, s katerimi delavec dela ali pride pri svojem delu v dotik,
- nevarnostih, ki pretijo zdravju ali življenju,
- načinu in namenu uporabe sredstev in opreme za osebno varstvo pri delu,
- varstvenih ukrepih, ki jih mora pri svojem delu upoštevati in (določbami) okoliščinami, ki take ukrepe narekujejo (velja tudi za delavce, sprejete za določen čas).

Poučevanje mora biti praktično in teoretično. Dokler delavec nima potrebnega znanja iz varnosti in zdravja pri delu, ne sme samostojno opravljati, voditi in nadzorovati dela. Kadrovska služba mora voditi pisno dokumentacijo o poučevanju in preizkusih znanja delavcev glede usposobljenosti za varno delo.

Evidenca mora vsebovati:

- priimek in ime delavca, ki je opravil preizkus znanja ali bil poučen o varnem delu, rojstne podatke, strokovno izobrazbo ter delovno mesto, na katero je delavec razporejen,
- datum poučevanja ali preizkusa znanja iz snovi varnosti in zdravja pri delu,
- rezultat preizkusa znanja ter
- podpis delavca, s katerim delavec jamči, da je bil poučen o varnem delu.

Preizkusi znanja iz varnosti in zdravja pri delu so lahko ustni ali pisni, opravljajo pa se pred komisijo ali pri strokovnem delavcu, ki je vodil poučevanje.

Če delavec preizkusa znanja o varnosti in zdravju pri delu ni uspešno opravil, ga mora ponoviti pred pretekom enega meseca.

Izobraževanje iz varnosti in zdravja pri delu in varstva pred požarom, lahko v družbi po programu izvajajo pooblaščen osebe iz varnosti in zdravja pri delu v sodelovanju s strokovno službo, delavska univerza, zavodi oz. pooblaščen organizacije, ter strokovnjaki za varstvo pri delu po pogodbi ali dogovoru.

Poučevanje in preizkus znanja iz varnosti in zdravja pri delu za vodilni in vodstveni kader se po programu izobraževanja varnosti in zdravja pri delu v družbi C.J.I. d.d. opravi v sodelovanju z zunanjimi izvajalci.

Mentor pripravnikov in učencev, ki se v družbi usposablja, ima poleg ostalih dolžnosti in nalog tudi odgovornost, da izvaja predpisane in priznane ukrepe in normative iz varnosti in zdravja pri delu.

**SEZNAM OSEBNIH ZAŠČITNIH SREDSTEV IN OPREME ter
SEZNAM ZDRAVNIŠKIH PREGLEDOV**

Delavci, zaposleni v družbi imajo pravico do zaščitnih sredstev in opreme, kot sledi iz tabele. Vodja oddelka, kamor je razporejen delavec je dolžan na podlagi naročilnice izročiti zaščitno sredstvo delavcu.

Družba lahko s projektom enotnih delovnih oblačil določi zaščitna sredstva posebnega kroja in barvnih kombinacij.

št.	delovno mesto	os. zaščitna sredstva	rok zamenjave	zdravniški pregled - rok	ZS v zadožitvi družbe
1.	tehnična služba, prevozi	- halja - rokavice - čevlji	12 mes po potrebi 12 mes	24 mes	/
2.	serviser	- halja - rokavice - čevlji	12 mes po potrebi 12 mes	24 mes	- zaščitna očala - glušniki
3.	PC operater	/	/	60 mes (kontrola vida 24 mes)	
4.	programer	/	/	60 mes (kontrola vida 24 mes)	
5.	vodja print studia	/	/	60 mes (kontrola vida 24 mes)	
6.	mikrofilmski manipulant	- halja	24 mes	60 mes (kontrola vida 24 mes)	
7.	vodja MF centra	- halja	24 mes	60 mes (kontrola vida 24 mes)	
8.	ostali	/	/	60 mes	

MIKROCOP d.o.o.
Gregorčičeva 9a,
1000 Ljubljana

PRILOGA 3

**SEZNAM DELOVNIH MEST Z VEČJO NEVARNOSTJO ZA POŠKODBE ALI ZDRAVSTVENE
OKVARE**

1.	tehnična služba, prevozi
2.	serviser

NAVODILO ZA VARNO DELO - UVAJANJE NOVOZAPOSLENIH DELAVCEV

Priimek in ime: _____
Rojen: _____
Stanuje: _____
Izobrazba: _____
Nastop dela: _____
Razporejen na
delo: _____

Neposredni vodja ob nastopu dela:

- poskrbi, da se delavca opremi s potrebnimi osebnimi zaščitnimi sredstvi, ter seznanil z njihovo uporabo, hranjenjem in vzdrževanjem,
- seznanil delavca z orodjem, stroji, delovnimi pripravami in napravami, pravilnim načinom dela ter z njihovim rednim vzdrževanjem,
- pokaže, razloži ter pouči delavca o pravilnem načinu izvajanja njemu opredeljenih nalog in opravil s poudarkom na nevarnosti poškodb in zdravstvenih okvar,
- opozori na posledice nepravilnega dela,
- opozori in pouči delavca o dolžnostih pri vzdrževanju reda in čistoče na delovnem mestu,
- opozori na delovno disciplino in na prepoved uživanja alkohola ali narkotikov na delovnem mestu,
- seznanil delavca z dolžnostmi in ukrepi v primeru nesreče pri delu, požara ali druge elementarne nesreče,
- preveri delavčevo znanje s področja varnosti in zdravja pri delu in požarnega varstva in
- seznanil delavca z drugimi nevarnostmi, ki pretijo delavcu na delovnem mestu.

Podpisani: _____ izjavljam, da sem novo zaposlenega delavca na delu dne: _____ seznanil z navodilom za varno delo pri uvajanju novo zaposlenih delavcev in se ravnal po vsebini teh navodil.

Podpis:

Podpisani: _____ izjavljam, da me je neposredni vodja seznanil z vsem potrebnim za varno opravljanje dela in vsebino teh navodil in potrjujem, da sem prejel naslednja zaščitna sredstva:

-
-
-

Podpis:

SEZNAM IN ROKI PREGLEDOV IN PREIZKUSOV DELOVNE OPREME

Pregled in preizkus delovne opreme opravi služba varstva pri delu v sodelovanju s pooblaščen osebno varnosti in zdravja pri delu v družbi.

Glede na specifičnosti posameznih sredstev mora biti prisoten tudi vodja vzdrževanja.

številka	delovna oprema	rok za periodični pregled in preizkus
1.	- brusilni stroj	36 mes
2.	- stružnica	36 mes
3.	- vrtalni stroj	36 mes
4.	- vozila	v skladu z zakonom